

Kõiksuse hääl

Üks kiiksuga loomislugu, kerge kummardusega A. C. Clarke'ile.

„Lähetuse kommodoor, minu juurde!” emalaeva komandöri kärisev hääl täitis õhu kaikuva militaarsusega, eri ruumide erineva kvaliteediga mögafonide prääksumine ja põrkuvad kajad segunesid kilomeetrites koridorides, klaasid klirisesid ja kitarr Megaboy süles kumises kaasa. „See oled sina,” ütles Mandar mul pea alt patja ära tõmmates, justkui oleksin veel täiendavat meeldetuletust vajanud.

Ajasin end vandudes jalule ja raputasin tüdruku maha. Vormikuub varrukatepidi järel lohisemas, kallasin endale veel käigu pealt viimase viski kõrist alla ja suundusin lähima lifti poole, mis sillale viis.

„Ilmusin teie käsul!”

Liftis olin kuue selga saanud, ja juuksed patsi kogunud, ent ükskõikne peegel püsis arvamusel, et olen otse kusagilt prügikastist välja roninud.

Armeekindral Arcady Cantreux deMuisses vaatas mind pilgul, mis oleks isegi androididel südamerabanduse esile kutsunud.

„Kas tead, millega sinu poisid hakkama said?” küsimus oli retooriline, nii et kehtis õlg.

„Kas sSSõdurid vajavad täiendavat meeldetuletust, et trRRanspordialused ei ole rallikarud? Kas keegi on neile vaevunud ütleva, et isegi kui nad liigsest alkoholist invaliidistunud satuvad raketti, ei tohi puutuda juhtimislüliti, ja kui rakett läheb lendu, EI TOHI, mitte mingil juhul EI TOHI üritada teda ümber programmeerida?” Kindral röökis selle kõik mulle näkku vaevalt vaksa kauguselt, oli tunne, nagu oleksin üritanud nina kaudu kõrvadest vaiku välja puhuda.

Astusin sammu tagasi.

„Miski sinu olekus ütleb mulle, et seekord on sul tõsi taga?”

„Kui kaks eriüksuse kretiini ennast puruks sõidavad, on Impeerium isegi paadi väärtust arvestades kergelt pääsenud, aga kui mu välihaigla läheb kahe kolmandiku C-ga Kolmejalgsede sektorisse... ARRRGGHHHH!!!”

Pigistasin silmad kinni ja tundsin, et muutun masendavalt kaineks.

„Kus mehed on?”

Vastuseks viipas ta adjutantidele ja see tõi suurele ekraanile holo, kus neli tursket sõjaväepolitseinikku üritavad Raouli ja Ronaldit toolidesse toppida.

„Minu fregatil?”

Teine viibe, ja sinna kõrvale tekkis holo kaklusest klubis, kust vaevalt paar minutit tagasi lahkunud olin. Suur hulk erinevate turvastruktuuride vormis tegelasi ürita minu meeskonda välja saada.

Enamik mööblit oli juba aheraine, ladestustes lebas ka inimkogusid.

„Ma ei saa sind karistada. Saan ainult Staapi esildise teha, kuigi see lõppeb ka ainult sellega, et Leegion lõhutud potid välja maksab. Aga ma saan teid välja visata!”

Ta lausa tantsis rõõmust.

„Puhkus on läbi, operatsioon algab KOHE.

Kui te siit läinud olete, laseme litsid maha, peseme põrandad puhtaks ja mina isiklikult lähen hullumajja ravile, et rahustisõltuvusest vabaneda.”

„Tundub, et me oleme muljet avaldanud...” suutsin vaid pomiseda, üritades kiiresti olukorras

orienteeruda.

„Te olete sama ebameeldiv paratamatus, nagu kogu see neetud töö. Teid vaadates ei imesta keegi, et ükski Teemantmäelt tagasi ei tule. Persse, selleks on sinna kuhugi vaja ainult üks ööklubi teha.”

„Ära mõnita Leegioni...” üritasin karusemat häält teha.

„Härjasitt,” löikas ta mu haleda katse läbi. „Kas sa meeskonda instrueerisid? Kas te võtsite vaevaks ohutusprotseduurid läbi käia, uue taktika selgeks õppida?”

„Jõudsime.”

„Ja mis nad arvasid? Olete te siin sihitu suguelu ja permanentsete pidude keerises leidnud aega ka teoreetilised materjalid läbi vaadata? On nad ohutusprotseduuridega rahul? On nad andnud sellele tööle mingi hinnangu?”

„Jah. Hävitava. Kogunesid tsiviilmonitori taha järjekorda, et testamendid korda teha.”

Arcady jäi vaik ja ta õlad vajusid pisut longu, vaevumärgatavalt, nii et ta sõjaväelaslik hoiak asendus inimlikumaga – hobune hajus alt ära, nagu kursandid selle kohta öelda armastasid.

„Õnn kaasa,” ütles ta vaikselt, kõrvale vaadates.

Andsin vaikides au ja vedasin oma peost ja depressioonist räsitud kogu fregati poole.

*

Unenäos ma aina surin ja surin, keerlesin abitult valges pilvelehtis ja jälgisin, kuidas ma ikka ja jälle mingil ürgtobedal viisil surma sain. Häältest hakkas tähelepanu köitma Osgoodi vandumine. Masendunult mõtlesin veel, et olen alati teadnud, et pean surema tema nõrgalt seotud roppuste jada kuulates. Põiekas andis tunda, üritasin ära arvata, kas mul on skafander seljas või mitte, ei raatsinud aga niipalju ärgata, et selles selgusele jõuda, vajusin uuesti sügavamale unne. Nägin, kuidas Osgood teeb oma häda aasal, mis on tihedasti filifjonkasid täis ja mille üle kummub tumesinine taevas. Teadsin isegi unes, et midagi on valesti, sest need psüühilised lilled kasvavad vabas looduses ainult oma koduplaneedil, mille taevas on rohehallituse karva. Osgood vandus kogu aeg ja lilled närtsisid, tõmbusid pruuniks ja vajusid praginal kokku. Päike kukkus mulle pähe. Istusin pilooditoolil ja ekraanil välkles radarimääranguid.

„Khaegd akgra ölldn, üreae odua” vandus Osgood Maokandja kaupmeeste dialektis. Viimase fraasi viisakas lähend kõlaks umbes nagu „ogaliste vittude paraad”.

„Mrium kanta, kanta aetebna, kanta moorlgas ällda öö!” (Seda ma parem ei tõlgi.) „Ärka, sa looduse hale eksitus, lõdva riistaga tehtud juhuse võidukuse vääritud manifestatsioon!” Nägin veel, kuidas hõljub eemale joogipudel, mille ta mulle vastu pead oli läkitanud. Vabalangemise tunne üritas seedekulglat reverseerida.

Eluaegne treening lubas ühe hetkega olukorda hinnata – Lüüra kalmaaride džonki tuli otse peale. Number 90 helendavas kastis ta määrangu peal – virutasin huupi kahuri päästikule ja viisin laeva viraaži. 90% tõenäosust arvuti arvates ei tähenda veel seda, et ma talle pihta saan, aga loodetavasti see ehmatab teda piisavalt... kui ei ole tegemist täisautomaatse relvaga. See on ehk paari manöövri järel selge.

„Me oleme sõjatsoonis, kuhu on mitmest galaktikast piknikku pidama kogunenud kõik evolutsioonilised vastikused, kel hüperruumilaevu on. Me oleme neljas ekspeditsioon, kuna kolm esimest on ebaõnnestunud, me oleme teadaolevalt kõige huvitavama ja seletamatuma objekti vahetus läheduses – ja tema magab!”

„Osgood, mine spiraalile. Möla maha. Mängime 12B, ei C. Torpeedoruum, šrapnell valmis. Mis juhtus gravitatsiooniga?”

„Automaatika lõi eluruumigravitasiooni välja, kui Osgood kolmesaja G-ga nende esimese torpeedo eest kõrvale tõmbas.” Raouli pohmakas lõust hõljus energiakeskuse puldi kohal. Ta vajutas kangi, kaal tuli tagasi ja ta sadas põrandale ning ajas end siis puusa siludes kohmakalt püsti.

Fikseerisin seda kõike silmanurgast, sest mul oli vastasega tegemist. Kujutis oli korraks sinaka koroonalahendusega lõõmama lõõnud, kui fregati kahurite konsentreeritud antimateriata kaitsevälja välimistes kihtides detoneerus, aga midagi nähtavat tal küll viga polnud.

Võtsin klaviatuuril paar akordi, lülitades enamiku laeva kolmekümnest relvasüsteemist automaatseks, las toksivad omaette. Osgood juhtis fregatti mööda juhuslikku spiraali, vaenlane lähenes kiiresti, kosmose must tähine taust pöörles, ent... oi kurat! jäin ma hoopis mujale vahtima.

„Mis see on?”

„Teemantmägi, oled sa sellest midagi kuulnud? Meenub, et pidime kuhugi minema?” Sarkasmi tema hääles oli võimatu mitte märgata.

Hindasin kiiresti kaugust ja andsin torpeedomeestele vaba tee, ise lülitasin otsija poolautomaatseks ja viisin piirkonna sinna, kus arvasin vaenlase olevat, et kõigi meie tööd kergendada. Esimene torpeedo läkski teele, siis teine. Nägin, et tuleb ka vastus, aga see oli piloodi mure.

„Pikanokuline pisijumal!” Koos Osgoodi hüüdega tabas laeva otsekui haamrihoop, kui ta maksimaalsel kiirendusel kõrvale tõmbas. Meie taga valgus laiali tulemeri.

Saatsin ette esimese valekujutise. Vaenlane saatis rivis torpeedosid, eeldades, et igaüks läbib ühe kaitseväljakihi, ta kahurite tuli ristus kujutisel. Hetke pärast, kui valgus temani tagasi jõuab, taipab ta, et tulistab tühja.

Laev kaldus jälle, kui Osgood vastavalt stsenaariumile kurssi muutis. Lasin ette teise valekujutise ja korrigeerisin arvuti ennustusparameetreid. Nüüd valgus teisel pardal laiali ilutulestik, kui džonki teist peibutist nuhtles. Otsustasin riskida, sest arvuti andis 98%, et tegemist on robotiga.

„Osgood, teeme aasa kohe ära.”

„Piiks-piiks.”

Liikusime oma teed mööda tagasi ja Ronald, kes seda oodanud oli, pani miini maha. Tõmbasime enamikul seadmetel toite maha ja Osgood viis meid eemale tõukajaga, millel pole peaaegu ühtegi juhtimislülitust. Positsioon oli valitud nii, et vaenlasel kõige loogilisem tee meile järgnemiseks tuli üle miini, ta pidi arvama, et üritame jalga lasta. Tõukaja annab sensoritel enam-vähem sama energiapildi, mis hüpergeneraator.

Lilla päike süttis ahtri taga, kui ta tähetuumale koperdas. Kui skannerid taas võtma hakkasid, polnud vaenlasest muud jälge kui metalliaurud.

„Neetud, kui paha on olla,” porisesin end toolist lahti päästes. Olin higine nagu kalts ja... nojah, skafandrit mul ju seljas polnud, aga unes olin vist teisiti arvanud.

„Ööäkk!” tegi Osgood mulle järele vaadates. „Kas sa oled kuulnud Rossi uruskunksist? See ronib auku ja ei tule enne välja, kui sitt hingamist takistama hakkab. Me oleme lahingulennul, vastaseks võimsad ja sõjakad rassid poolest universumist, me oleme Leegioni au ja uhkus üliohtlikul ekspeditsioonil, me oleme kogu ajalugu muutva avastuse lävel – ja tema kuseb ennast täis! Puhastusrobot – kommodoori tooli!”

*

Helkivad kaljud tõusid mõlemal pool kilomeetrite kõrgusele. Seal, kus tunneli lagi oli maha langenud, vilkus aeg-ajalt must taevas. Prožektorite vastupeegeldus sätendas kõikvõimalikes vikerkaarvärvides ja ka teisi spektrivahemikke näitavate ekraanide pilt polnud parem.

Eksimeerlaser jooksis ala läbi ja temaga ühendatud navigatsiooniarvuti näitas, nagu alati peale baasist väljumist, et protsessor töötas täie võimsusega.

Tee hakkas laskuma, kummalistes vormides klaasipuru näitas vasakul, paremal, iga nurga all ja igas suunas liikuvaid tanke.

„Esimene, sa kadusid otsenähtavusest,” kähises kõrvaklappides Ronaldi hääl. Automaatselt heitsin pilgu sideindikaatorile, see teatas muidugi „levist väljas”, nagu tal siin kombeks oli. Esimeses ekspeditsioonis tekitas ka see asjaolu tõelist õudust – peegeldusi oli nii palju, et ükski mõistliku sagedusega digiülekanne ei toiminud. Juba teine ekspeditsioon leidis sellele lahenduse – me kasutasime iseadapteeruvaid faasmoduleeritud ülekandeprotokolle, ent harjumatu oli rääkida.

„Liigun vähendatud kiirusega piki tunneli põhja endisel kursil.”

„OK, näen sind taas.”

„Kolmas?”

„Teise sabas.”

Kalle muutus järsemaks, arvata 30 kraadi. Peegelkihid ulatusid peaaegu kõikjal meie kohal mitmes kihis kokku, taevast polnud enam näha.

Tundus, et nägin eespool mingit varju, peatasin järsult masina.

„Probleeme?” kostis kõrvaklappides minu taga tuleva Ronaldi hääl.

„Jää korra seisma, Kolmas ka.”

Kujutis tardus paigale. Keerasin teleobjektiivi siia-sinna ja lõpuks suutsin tabada ja analüsaatorisse saata eespool vaevumärgatavalt võbelevad varjud. Heitsin pilgu kõrvale, laserid olid otsenähtavuses loonud side tankide vahel, mehed nägi, millega tegelesin.

„Hüpitsad?” see oli Raoul kolmandas tankis.

„Kurat teab.”

„Annad lähmaka?”

„Mille pihta? Lähme lähemale.”

Liikusime taas edasi.

„Kui need on meie eilsed sõbrad, siis on nad tüki maad paremale nihkunud,” arvas Ronald. „Või ei otsi nad meid. Või üritavad kõrvale hoida.”

„Miks nad siis eile tulistasid?”

Me olime seda arutanud kogu õhtu, olin siiralt tüdinenud.

„Ehk oli neil ka igav?”

Ka see oletus oli korda kakskümmend üle laua lohisenu. Kindlasti oli ka võõraste hulgas meile sarnase psühholoogiaga rasse, kes paljalt tüdimusest kasutasid juhust kõmmutada kõige pihta, mis liigub.

„Võib-olla kõigepealt tulistame ja läheme siis lähemale?” pani Raoul ette.

„Alati ettevaatlik,” turtsatasin.

„Meid nägid nad kindlasti ammu enne, kui meie neid,” pistis Roland vahele.

„Kas skanner ei näita neil mingit kiirgust? Minu oma ei näita.”

Miks ta küsib ja ise ei vaata mu arvutist? Heitsin pilgu sideindikaatorile ja nägin, et Raoul oli tõepoolest taas kadunud.

„Kolmas, kus sa oled?”

Vastust ei tulnud.

„Niikuinii hiilib ettepoole, et märulit teha,” arvas Ronald.

„Kolmas, vasta!”

„Äh, vahele jäin. Olen paremal küljel, umbes kakssada meetrit sinust, ja nelikümmend meetrit kõrgemal.” Vaatasin juhatatud suunas ja nägin tõepoolest tulede helki ettepoole roomamas.

„Kuule, see ületab isegi sinu taipamatuse määra arvestades loa alternatiivseid teid otsida. Marss oma kohale.”

Liikusime aegamööda, vast nii parkümmend meetrit sekundis sennapoole, kus miski oli liikunud.

„Karistuseks meile on see pasamägi! Mitte millegagi tuntuga see pudru kokku ei lähe.”

Ronald tegeles rohkem arvuti, kui rooliga.

„Kas sa luureraketide pildid võtsid kaasa?” küsis Raoul.

„Kujutisi edastasid Mardikpõtrade ja Terqueuside juurde saadetud, teised lasti enne alla. Kui sa tahad palju jõllissilmseid kuuejalgseid põtru näha, siis palun, kuigi ma peaksin sellist huvi perversseks...”

Tunnelisein purunes, kristallidest kerkis roomikutel robot, vajus siis kokku, pooldus, vormus uuesti poole väiksemana, kordas seda paar kord. Kaheksa roomikutel elukat lähenes mulle.

„Kõigepealt ütleme tere,” urisesin ja vajutasin laserite päästikule, andes esialgu protsendi võimsust. Mehhanismid jäid kohapeale totutama, analüsaator näitas aktiivset lühilainesidet. Siis eraldus esimese masina ninast keravälg ja tabas mu tanki nina. Soomus süttis ja ma paiskusin tagasi.

Hoiatustulede virr-varr täitis tanki sisemuse. Kiivriklaas ei olnud alla kukkunud, järelikult soomus oli terve. Plahvatus oli tanki tagasi virutanud, instinktiivselt olin paiskunud ettepoole rihmadele ja virutanud raketite stardihoovale. Ei olnud vaevunud uurima, kas märgiotsijad olid midagi leidnud,

nüüd, kui nad minena söötsid, taipasin, et vastus oli negatiivne. Tunnel eespool oli tuld täis, kui raketid seinu tabades plahvatasid. Tõmbasin juhthoova kiiresti tagasi, ja õieti tegin, sest mu taandumist tähistasid keravälgutabamused.

Korruga tundsin, et kerkin, ekraanid olid mustad.

„Kesse kretiin...” jõudsin röögatada, kui lööklaine mu tagasi paiskas. Ümberringi sadas peegelkaljusid, väiksemad kristallid sulasid, kiirgusmõõtja kräunus.

Kihutasin külkäiku, sest tundus, et kogu lagi langeb kokku. Ootamatult olin suures kanjonis tagasi. Selle minu taga oleva seina avadest lendas ikka veel välja leeke ja igas suuruses helkivat prahti. Meie tulekutee sihis tagapool vupsatas kaljust välja Ronaldi tank, kukkus kümnekond meetrit ja keeras end siis ringi.

„Sina või Raoul?” küsisin vihaselt.

„No mis see natuke antiprootoneid – efekt oli rabav. Kes need olid?”

Mühatasin.

„Kõigest kohalik fauna.”

„Persse. Robotisüsteeme, mis jagunevad ja peale seda sama kuju võtavad, on vähemalt tosinal tsivilisatsioonil. Olid nad seotud selle signaalida, mille enne masinasse püüdsid?”

„Kes seda enam kindlaks teeb. Aga kuna seni ei ole mitte keegi mitte kunagi – ei meil, ega meie teada teistel – leidnud Mäest midagi elusat, veel vähem liikuvat, oli see arvatavasti nende kaklushimuliste ekskavaatorite jälg.”

„Mägi ise on elus.”

„Millal sa usklikuks hakkasid? Kui koju jõuame, lasen sulle mõne paberitega hingesorkija kallale, see kruvib su mutrid paika tagasi,” vastasin tigidamalt, kui asi väärt, aga olin sellest vahtimisest ka väga tüdinenud – kuude kaupa ainult helkiv põrgu ja pidev ohutunne.

„Me ei tea siiani mitte midagi,” jätkas Roland visalt – või ainult lobises ajatäiteks. „Detektorid näitavad madalamatel sagedustel mingeid elule sarnased jooni...”

„Ma olen tüdinud! Seda näitavad nad ka tähtede fotosfääris, aga minu teada on seal raske elus olla. Siin on Mäe tuum põrgulikult radioaktiivne.”

„Ja kust see tuleb? Ja mis eelmiste ekspeditsioonidega juhtus? Mis Megaboyga juhtus?”

„Aborigeenid pistisid nahka.”

Vandusin ropult.

„Ma olen ka väga vihane, sest kaudselt vastutasin oma meeste eest, ükskõik milline geneetiliste katastroofide kogu te olete. Siin ei ole ühtegi energiaallikat, siin ei ole elu, siin ei ole... siin ei ole üldse midagi, mis meile natukegi ohtlik võiks olla. Ainult mõistatused... Ja mehed kaovad. OK, mõned võib võõrplaneetlaste kaela ajada, aga mitte kõik. Myrmiidid on siin miljon aastat ringi kaevanud ja pole targemaks saanud.”

„Ja meil on kõigest neljas ekspeditsioon. Võib-olla me läheneme üldse vales otsast?”

„Kas on mõnest otsast lähenemata? Kui sul on mõni idee, mis on eilsest süütusest rohkem väärt, anna märku. Seni ole vai. Lähme otsime Kolmanda üles.”

Suunasin tanki märke tagasi. Käik oli kohati ummistunud, ent võtsin hoogu ja rammisin läbi.

Jõudsin tunnelisse, kus Ronald tulistanud oli. Õnneks oli suur osa peegeldustest kadunud, käik nägi välja nagu halvastivalatud pudel seestpoolt, aga see oli tavalise kirenduvate kujutiste rohkusega võrreldes talutav vaatepilt. Siin-seal eespool turritasid sulanud klaasist välja robotite jäänused.

Liikusin edasi, kuni samuti rusudega täidetud teise otsani, keerasin tagasi, et Ronaldist mitte liiga kaugele minna. Viimane oli hakanud otsima käiku, et minna sinnapoole, kus Raoul enne oli seisnud. Leidsin ka siit ühe käigu alguse, suutsin kuidagi tanki kitsale karniisile manööverdada ja end läbi suruda.

„Teine, leidsin külkäigu, liigun tagasi Kolmanda algse asukoha poole.”

„OK. Ma peaksin ka varsti läbi saama. Miks Megaboy tankist väljus?”

„Ei tea. Oletada võib, et tahtis vaadata mingit käiku, kuhu tank ei mahu.”

„Kas te ei leidnud jälgi?”

„Leidsime, isegi ühe skafandri sitakoti leidsime. Siis oli üks hiljuti kokkuvarisenud embrüo-tüüpi

koobas, ja kõik.”

„Varing? Jäi alla?”

„Otsisime. Kurat, skafandri jõuväljale ei oleks seegi midagi teinud. Leekur oli tal kaasas, ka välja oleks ta saanud. Neutriinoloakaator oleks ta leidnud ükskõik kust. Kadunud. Hajunud.”

Olin liikunud umbes selle kohani, kus Raoul enne oli. Eemalt lähenesid tuled, ka Ronald oli läbi.

„Baas, kas Kolmanda signaal on alles,” ütlesin sõrme suuremal võimsusel hoides.

„On teil probleeme?” tuli kajav ja kähisev vastus. „On küll. Niipalju kui peegeldustest aru saab, umbes teie oma lähedal.”

„Umbes... Aitäh, palju kasu oli. Teine, sa võta galerii suunal kolm, mina võtan viiel. Pool kilomeetrit, siis kas kohtume, või siia tagasi.”

Juhtisin tanki ahenevasse käiku, üritades jälgi leida. Tavalisel moel neid ei olnud, pigem otsisin murdunud kristalle ja muud taolist.

*

Järgnevast kolmest päevast on mul väga segased mälestused. Mulle tundus, et sõitsin terve igaviku mööda käike, et ma ei ole elus muud teinudki, kui enda tundmatuseeni moonutatud peegeldusi vahtinud ja järjest väiksemaks jääva lootusega sideindikaatorit jälginud. Keeldusin tagasi minemast, elatusin sellest, mis skafander andis, hoidsin end medikamentidega üleval ja muudkui otsisin selle koha läheduses, kus Raouli viimat nähti.

Lõpuks, kui hallukaid nägema hakkasin, magasin paar tundi, teatasin Baasi, et vastupidiselt kõigile eeldustele olen elus ja jätkan otsinguid.

Kui otsisin uut käiku tunnelis, mis avanes suuremaks saaliks, mis omakorda oli ilmselt keskse kanjoniga ühenduses, nägin korraks ka Ronaldit ja Mandarit ringi müttamas.

„Hau, Esimene. Kuule, kas eeskirjade punkti „kõik sõduri maised jäänused tuleb omastele saata, kui ta on sellekohast soovi avaldanud ja vastavad isikud nimetanud” tuleb tõlgendada nii, et ka skafandrist väljavisatud sitakotid tuleb saata?”

„Tuhat aastat vana nali, sa kusekramp,” urisesin ainult vastuseks.

„Oh, ma tahtsin ainult kontrollida, kas su huumorimeel on alles. Kohtume X-punktist vasakul poole tunni pärast.”

Läbisin kaks galeriid, mis kahtlaselt tuttavad tundusid, kuigi kaardil ei olnud ja liikusin mööda X-punkti (see tähendab koha, kus Raouli viimati nähti) ümbert kokkulepitud koopa suunas, oodates Ronaldi või Manguse nähtavaleilmumist, kui läbi vajusin. Seda oli ennegi juhtunud ja Mäe nõrgas gravitatsioonis ei olnud see mingitel tingimustel ohtlik. Kukkusin siiski ka läbi alumise koopa põranda ja siis leidsin, et aitab, lülitasin sisse turbiinid ja maandusin pehmelt.

„Teine, olen kaheksasada meetrit allpool.”

Vastust ei tulnud. Kavatsesin üles tagasi lennata, ent enne jäi pilk peatuma ühel harukäigul, mis tundus olevat teist värvi. Suunasin tanki sinnapoole ja ronisin välja. Kõik detektorid olid oma töö teinud, ainuke, mis tavalisest erineva signaali andis, oli gaasianalüsaator. Tirisin siis ta pesast välja, võtsin ka leekuri turellilt ja seadsin sammud kitsasse käiku. Gaasi kontsentratsioon oli suurem kohe sealsamas avanevas koopas, mille laest vonkles alla paarisentimeetrine voolik. Käisin hoolikalt detektoritega kõik seinad üle, mitte midagi tavaliset erinevat. Mitte üht teist väljapääsu. Kust persest sai siia see gaas? Voolik? Uurisin seda lähemale minemata skanneriga, tulemus oli mõneti jahmatav – helisagedusvõnkumised. Muidugi see pseudoelus mägi muutus aastasadade jooksul, võttes aeg-ajalt vägagi kummalisi kujusid, ent seni polnud me avastanud elektrilisi signaale.

Pöörasin skannerit alla ja üles ja nagu arvata oli, katkes too kummaline anomaalia paar meetrit eemal kasvuga kaasatriivinud maagikänkra juures, mille ümber oli tekkinud aktiivne metamorfoosivöönd. Kirusin ja mõtlesin, kas minna tanki juurde parema analüsaatori järele. Pidin juba peaaegu õhku tõusma, kui muigasid – andsin skafandri juhmi võitu tehisintellektile korralduse see võnkumine sobivas tugevusdiapasoonis mu kõrvaklappidesse lasta.

Nähtamatu klaverimängija lasi nagu pooljuhuslikult sõrmedel üle klaviatuuri libiseda, võttis noodi siit, teise sealt. Flöödimängija, kes teda armunud pilgul jälgis, põimis tasast viit sinna vahele. Keegi libistas sõrmed üle harfi, samuti sõbralikult jälgides, mida teised teevad. Klaverimängija otsis mingeid ammu unustatud viise, midagi sellist oli mulle mänginud Maya, püüdes anda aimu, äratada üles viise, mis kõlasid Planeedil siis, kui ookeanid olid veel sinised ja tasandikke kattis mets. (Maya – vaene neiu on juba tuhat aastat surnud; ainus naine, keda kunagi armastanud olen.) Oli see trummilööja või kaugel äike? Midagi oli meenunud, miski tuli tagasi, sõrmed leidsid viisi, passaaž passaaži järel muutus mäng võimsamaks, sümfoonia võidutses. Tormituul keerles ümber mängijate, kevadine äike keerutas ammu surnud saastas, raske värske vihm täitis maagilise kuminaga tolmuks pudenenud seemneid, kaskaadidena langes maagiline viis, murdes ajastute surnud kesti, nad hakkasid kasvama, sirgusid rohelistena vastu äikesetiinet taevast, kus lõõmas hele noor päike. Ma kuulsin Elu, see tõusis pillide vibreerivast kõlast (nüüd mängisid juba arvukad orkestrid), uhas kirvendavate lainetena üle tundmatute planeetide laavaväljade, viljastades neid, nirises pisaratena uuresse, pannes kaljud valust punguma. Viiulite hele staccato-toon muutus tabamatult keerukaks, näidates, et siin sünnib teadvus... ja siis olin taas üks.

Voolik või juhe langes alla, pudenes tolmuks. Analüsaator ei näidanud läheduses mitte üht signaali, ent kaugemal, igal pool oli elu. Koopa peeglid olid tuhmunud, kõik oli harjumatult raske. Püüdsin aru saada, palju aega on möödunud, olin korraka pööraselt väsinud, nii et uni kippus vägisi peale, (süstisin endale kiiresti erguteid) seedisin mõru mõtet, et mind oli totaalselt lolliks tehtud.

Stopp, kell ei saa rikkis olla! Mitte kunagi mitte kellelgi ei ole meie pealuisse istutatud kellad valetanud. Ent signaalid olid täielik abrakadabra. Mul kulus parkümmend sekundit taipamiseks, mida kell mulle õieti öelda tahab – isegi galaktilised aastad, mis „süsteemsuse huvides”, st. nalja mõttes kellale juurde olid lisatud, olid muutunud.

Kus ma olin? Kõigi seadmete kõik näidud erinesid nendest, mida olin jälginud enne toda neetud mulinat. Tasapisi hakkas tekkima viha. Mind on tillist tõmmatud! Kaalusin pööraseid oletusi, kuidas oleks olnud võimalik mind otse suure massi seest hüpersiirata ja milliselt tsivilisatsioonil võis selline tehnika olla. Ei, see jäägu nüüd küll viimaseks oletuseks. Kui väga tahta, on teisi võimalusi peitust mängida, ent kuidas põrgu päralt skanner midagi ei näidanud? Persse, selle selgitame kohe välja. No oodaku nad! Kontrollisin skafandri kaitsegeneraatoreid ja leekurit, lükkasin skanneri lähidistantsile ja tormasin reaktiivide abil tulnud teed tagasi.

Järgmine üllatus tabas mind käigust väljumisel. Tanki ei olnud. Mitte et sellest eriti lugu oleks olnud, niikuinii oli ta rohkem kola ja mu raske tagumiku kandmiseks, ent kuidas kuradi moodi ta siit minema viidi? Olin ta ju automaatselt lukustanud, mis tähendas lähenejale äärmiselt suuri ebameeldivusi. Kõige sandimast järeldusest ei olnud enam pääsu – ma polnud enam tõesti Kristallmäes.

Maandusin, et mõtteid koguda ja komistasin kaljut katnud mustal lõgal. Ülalt tilkus seda juurde. Tilkus?! Kontrollisin koostist – vesi pluss lahustunud soolad. Vist isegi maigutasin, siis taipasin veelkord kontrollida gaasikoostist, millest olin esimese kiiruga üle libisenud. Istusin kivile – siin oli atmosfäär ja pealegi elamiskõlblik. Kontrollisin ka selle üle, et igal pool läheduses, mõnesaja meetri kaugusel oli elu.

Siis vist hakkaski mul esimest korda veidi kõhe. Nagu enamik leegionääre, olin kosmoses hulkunud, võidelnud, joonud, keppinud ja sigatsenud nii kaua, kui mäletasin. Lapsepõlv ja pere olid kadunud nii kaugemale aegade uttu, et mõnikord kahtlesin, kas need üldse minu mälestused on. Meil oli täiesti ükskõik, kas me elame või sureme. Sajandeid ja aastatuhandeid – ja mõned tõeanõusreeglite õnnetud eirajad meist sadu aastatuhandeid – olime jälginud elu ja mõistuse hääbumist, tähtede kustumist ja üha uute juba enne algust tüdinud tegijate tulekut ja kustumist. Ainukesed hirmud olid seotud teadvuse lõksusattumisega nii, et lõbu enam ei ole, aga surra ka ei saa...

Hõljusin aegamööda ülespoole. Väga ligikaudu vastasid siinsed koopad kristallmäele. Jõudsin kanjonisse, aga seda enam ei olnud. Süngete kõrgusesse kaduvate kristallseinte ja kõikvõimalikes

suundades üksteise peal asetsevate ainult nõrgas garvitatsioonis üleval püsivate peegiladestuste asemel olid madalad murenevad voored, mille ülemine laugem osa oli kaetud rohu ja põdsastega. Kuristiku põhi oli lage ja pime, aga siin voolas käre mägioja ja kivid olid kaetud samblaga. Üle sinise, mõne valge pilvetupsuga taeva liugles paar lindu. Asi oli nii tobe, et isegi ropendamine ei aidanud. Kaitseriivistasin leekuri, lülitasin skafandri hingamismehhanismi välisõhule ja hakkasin edasi minema.

Eriti ei imestanud, kui nägin kaljusse põletatud suurt noolt kirjaga:

„Siiapoole. Ja kõnni, ära lenda – see aitab sul mõtteid koguda.”

Laskusin maha ja läksin juhatatud suunas, pidades kirjutajat parajaks sadistiks, sest järsul rajal ronida polnud põrmugi lihtne.

Jõudsin ülesse, nähtavus polnud eriti suur, sest olin ikka veel hiigelsuure kraatri põhjas. Eemalt, paarisaja meetri kauguselt põdsaste vahelt tõusis suitsu. Kaalusin korra ohtu (vulkanism? lahingrelvad? mateeriamuundur?), ent siis tuli kogu olukord ette nii ebareaalsena mõnest lapsepõlve seiklusjutust, et lõin mõttes käega ja astusin lähemale. Mind oleks olnud imelihtne viimase poole tunni jooksul maha koksata, kui see kellegi eesmärk oleks olnud.

Lõkke ümber pakkudel istus kaks meest, kolmas vedeles eemal loomanahal. Üks neist vaatas üles, kui põdsastest välja astusin ja tõusis irvitades.

Vaatasin teda nagu ilmutist.

„Megaboy?” Ta oli kergelt päevitunud ja ta ei kandnud skafandrit.

„Saa tuttavaks,” ütles mu vana sõjakaaslane häirimatult. „Xanter Dee Doo, kolmanda ekspeditsiooni kommodor.” Ta pöördus teise mehe poole ja tutvustas mind. Siis osutas käega magajale. „See purjus mölakas on Raoul. Ja võta see tobe skafander maha, esimese ekspeditsiooni poisid elavad siin juba aastaid, midagi sinuga ei juhtu.”

Vist vaikisin minuti, siis röögatasin leekurit haarates.

„Mecc Buerrero, kood beeta?”

„528 249 645 603. Vastus DFKRTU.”

„419 328 549 194,” vastasin automaatselt.

„594 495 210 130.”

„UIBX 3428.”

„Omega 11.”

ID-koode ei anna võltsida, nende lahtimuukimiseks kuluks rohkem aega, kui universiumil eksisteerida on jäänud. Megaboy oli ehtne. Ohkasin ja hakkasin skafandrit maha ajama.

„Kuidas Strocker ja Leroy elavad?” küsis Xanter mulle sarve ulatades. Sisu oli võrdlemisi kange puskar.

„Põevad. Eriti peale meie meeste kadumise algust. Kihla vedada ei taha, aga kui kõik ülejäänud on siin, siis küll nad ka varsti tulevad.”

„Kõik inimesed on siin.” Xanter osutas laias kaares ümbrusele. „Noor planeet noore päikese ümber. Ei ühtki mõistuslikku olendit. Selle aja jooksul ei ole meie detektorite ulatuses, see tähendab kogu kohalikus galaktikas toimunud mitte ühtegi hüpersiiret. Poisid ehitavad laborit, et ruumi vektoreid mõõta. Kui see, mida oletame, tõeks osutub, oleme mingis teises universiumis.”

Sain skafandri maha ja tundsin, et tosin sarvetäit segu ja Raouli kõrvale nahale maanduda on uue maailmaga tutvuse alustamiseks just sobiv taktika.

*

„Joomine tuleb maha jätta,” arvas hauatagune hääl mu voodi peatsi juures.

Tegin silmad lahti ja vaatasin Ronaldit, kes seisis ja mulle külma rahuga ämbrist vett kaela kallas. Tundsin end värisevat, jõudu ei olnud üldse ja kogu situatsioon oli nii absurdne, et pidin peaaegu nutma hakkama. Endale truuks jäädes leidsin kohasema olevat tasakesi ropendada.

„Ma ei ole juba kaks päeva midagi joonud,” teatasin kibedalt. „See on mingi viirushaigus. Loodetavasti saad ka sina selle.”

Rolandi irvitus kadus ja paistis, et ta ei tunne end oma tavalises sõiduvees.

„Jaksad seista? Ma teen sulle uue pesa.”

„Kohmetunud Ronald on midagi uut.”

Ajasin end püsti ja tundsin, et maailm käib ringi, vajusin tugitooli. Ronald rebis voodist välja märjad linad ja laotas uued.

„Miks sa masohhist rohtu ei võta?”

„See saab ühel päeval niikuinii otsa.”

„Sünteesime lisa.”

„Optimist-kummipea. Aga kui süntesaatorit valmis ei saa?”

„Siis on aega põdeda küll.” Ta ulatas mulle kannu. Jõin selle tühjaks, kuigi mahl oli soe ja juba kergelt käärima läinud. Võtsin laualt ka mõned puuviljad ja üritasin süüa, kuigi isu ei olnud selle määrani, et suutäis ringi käis, seda enam, et kurk oli paistes ja valutas.

„Sellepärast ma sind siis näinud ei olegi. Aga üldiselt aja end nüüd jalule, kas oma jõududega või tapjaseerumi abil. Siin ei ole kaks aastat midagi juhtunud, ja nüüd hakkab kõik korraga toimuma. Raoul ilmselt tahab mateeriamuundurit katsetada, mäest on tunda tõukeid ja vanad olijad kinnitavad, et see eelneb sellele, kui keegi tulema hakkab ja Zkaar ja Mandar on enda arust mingi teooria kokku keeranud, mis mingit mõtet omab ja Osgood on kadunud.”

Ajasin end püsti ja kõikusin dušši alla, sest olin end põhjalikult läbi higistanud. Lasin endale sooja vee joa pähe, ise seinast kinni hoides ja hüüdsin Ronaldile:

„Mida see nende teooria endast kujutab?”

„Sina saad sellest ehk aru, oled vist kunagi matemaatikat õppinud sellel määral, et üle kümne arvutamiseks ei pea sokke jalast võtma. Ma saan sõnades aru, et aine ja väli, elu ja surm, tühjus ja teadvus on superuniversiumi struktuuris üks ja seesama, ainult kui võtta maatriksist välja määramatuspunktid, ent sellest, kuidas... Lühidalt, nad arvavad, et Kristallmägi on kuidagi seotud, või ongi uute universiumite generaator, et ta modullerib temasse sattunud elu järgi uusi universiume. Me ei tea ju, kuidas ja miks töötab Võrelainetus, kus univerviumid sünnivad. Kuivõrd kontiiniumide vektorid ei ühti, oleme meie oma elu ja mälestustega üks püsiv sündmus, mis siis klassikalise mudeli teisest neljanda, ja võib-olla ka kuuenda kihini annab korrelatsiooni koonduvaks tõenäosuseks „1”. Kui ma vaatan võrrandeid, saan ma neist aru, aga... Ühesõnaga, meie amööbist esivanema unenäo järgi viisteist miljardit aastat tagasi loodud maailmas püsivad meie tulekud ajaliselt õiges järjestuses, ainult tempo on ruuteksponentsiaalselt kiirenev, ja varsti peaks saabuma informaatiline neksus ja siis katkeb ühendus pesamaailmaga igaveseks ning modullatsioon hakkab degradeeruma, teisisõnu areneb see maailm edasi loomulikku teed. Sellele, kas Kristallmägi on looduslik või tehislik, ei saa me enne vastust, kui keegi õpib kontiiniumite ja universiumite vahel liikuma. Igatahes on täiesti võimalik, et kuna elu ise ei teki, on terve see kõiksus meie päralt, kui me vaid ellu jääme.”

Seedisin neid ideid ja huvitaval kombel ei saanudki neist peavalu. Käskisin oma kehal end nüüd kokku võtta ja haigus ära lahendada. Jõin ja sõin veel ning enam ei tundunudki elu nii trööstitu.

„Räägiks Osgoodist – ma olen mures. Ta on viimasel ajal imelikult käitunud. Minuarust ei ole ta kellegagi kuude kaupa rääkinud ja keegi ei tea, on ta midagi söönud.”

Ronald järas pirni ja tegi, et ei kuule. Külmutus käis südame alt läbi – nad olid ta juba maha kandnud.

Väljas algas mingi kisa ja madin.

„Appi!” kostis tasakesi kommunikatorist. Haarasime Ronaldiga mõlemad leekurid ja tormasime välja. Meie majad, või pigem onnid olid ehitatud lagendikule laisalt voolava jõe kaldale.

Silmanurgast nägin, et ka teiste majade rõdudele ja ustele tekkis relvastatud uudistajaid.

Keset platsi lamas mees ja püüdis end ära lohistada teda ikka ja jälle puskleva tohtu härja eest. Elukal oli süsimust nahk, teravad sarved ja kindel tahe lamajast pulbrit teha. Ta silmad hõõgusid vihaselt ja suust tilkus sülg. Pisut õnnetu mõte see tal ju oli, sest läbirääkimistes pole leegionäärid eriti tugevad, selle asemel anti peaaegu korraga vähemalt kümnest suunast tuld. Jäime hiljaks, sest ilmselt kulus meil väljumiseks rohkem aega, pealegi olin haigusest nõrk.

„Uhh,” ütles Ronald relva langetades, ka tema polnud tulistanud.

„Olen korra näinud, kuidas rott sattus kivipurustajasse.”

„See siin oli lihtsalt pisut suurem?”

Osa naharäbalaid keerles veel õhus, üks kõrbenud lihatükk maandus rõdul meie lähedal. Mitmelt poolt jooksid inimesed maaslamaja poole.

„Kust see pull siia sai?” küsisin Ronaldilt. Ilmselt meid ei vajatud, nii et istusin, või pigem varisesin rõdul olevasse tooli.

„See tegelane seal maas on Cordes.”

„Aa,” taipasin. „Tegeleb põllumajandusega.”

„Täpsemalt karjakasvatusega, nagu sa näha võisid.”

„Ma kujutlesin, et selle aja peale ta tunneb oma ametit?”

„Need on, ütleme tootmisraskused.”

„Ma olen eluaeg vihanud, kui töö kallale tuleb.”

Mehed olid maaslamaja kandraamile tõstnud ja läksid meie välihaigla poole.

„Kuidas temaga on?” küsis Ronald kommunikaatorist.

„Peale nende hädade, mis tulenevad tema enda lollusest ja on talle täiesti paras, pole tal häda midagi,” kuulsin vaikset vastust.

Siis maailm värahtas, hetkeks oli kogu taevas täis tuld. Ronald oli silmapilk jalul, hüppas üle rõduääre alla ja püüdis, nagu paljud teised vaateväljas, aru saada, mis õieti juhtus. Vandusin ja läksin hoopis sisse, et skafander selga ajada, kuna kiirgusindikaatorid andsid häire, teel hüüdsin teate ka teistele, sest kuna olin kõrgemal, sain nivoo kätte tõenäoliselt esimesena. Siis rappus maa. Kiirustasin, ja tundsin, kuidas lähen üleni higiseks, ja siis jõudis kohale lööklaine.

„See on lõunas, seal, kus Raoul mateeriamuundurit käkerdab.”

Sain skafandri lõpuks selga, koperdasin välja. Eemal tõusis üks kuju taeva poole.

„Oota Angus. On keegi veel, kes ka kesta selga on saanud?”

Me ei oodanud vastust ära, vaid lendasime plahvatuskeskme poole, kust tõusis taevasse kurjakuulutatav seenekujuline pilv. Me katsime need kilomeetrid vähem kui minutiga.

„Kella kümnes,” osutas Angus.

Üks räbaldunud kogu viipas. Angus pikeeris ja järgeneva minuti kuulsid kõik veidrat ühepoolset vestlust, millest ma sain aru niipalju, et Raoul keeldub ära tulemast, kuigi ükskõik mis nimi anda neile kõrbenud räbalatele, mis ta riietuse moodustasid, kiirguskaitseefekt oli neil igatahes null.

Tegin plahvatuskoha ümber tiiru ja vilistasin. Liigagi hästi end õigustanud ettevaatusest olime Raouli oma elukohast eemale kupatanud ja kuna ta kaugele ei viitsinud minna, oli ta lihtsalt suurema mäemassiivi taha oma polügoni üles löönud; ilmselt oma seadmeid õieti hinnates lülituse ajal ka sobivalt eemal olnud. Nüüd ei olnud seal enam midagi, kaljud olid sulanud ja keset seda kohta, kus aparaat oli olnud, oli hiigelsuur must risttahukas.

Veel viis-kuus tegelast, kes riidesse olid saanud, lendasid lähemale, eemalt tuli teisigi.

„Raoul, kuuled sa juba?”

„Plahvatus viis kõrva peast,” kähvatas Angus.

„Ühesõnaga, kiirgusimpulss tegi ta kommunikaatori kristallidest salatit,” lisas keegi pika taipamisega tegelane, vist Backhar.

„Ta küsib, mis muundurist järel on?”

„Naljavend. Mingit muundurit siin enam pole. Mis suur must kärakas see on?”

„Tootmisjääk. Tegin iriidiumi, näe siin.”

Ilmselt oli Angus talle varukomplekti pähe toppida jõudnud.

„See on tal käes,” pistis Angus vaikselt. „Umbes kahesajagrammine tükk.”

Uurisin musta risttahukat.

„Faasist väljas – metaaine. Kakssada tuhat tonni. Miks ta üks-neli-üheksa suhtega on?”

„Milline ta siis olema peab?” kähvatas Raoul. „Ma tahtsin teada, mispidi ta vaakumist välja tuleb.”

Lõpuks ronis Raoul Angusele selga ja nad kadusid asunduse poole tagasi.

„Kas sa oma kõntsa ära ka koristad või jätab siia tulevastele põlvedele?” jõudsin küsida, kui uus

hädakisa eetris mu tähelepanu endale tõmbas. Tundsin, kuidas skafandri regeneratsioonikiht mu higi kallal luristas ja meenutasin igivana needust – et sa elaksid huvitavatel aegadel.

„Pärdikufarm! Nad on lahti ja punuvad.”

Kallutasin end vasakule ja panin ümber metsa minema, teised järel.

„Kus kurat on Cordes?” röökis Mesak, farmi pealik.

Kaks-kolm häält seletasid läbisegi, mis temaga juhtunud oli. Selle aja peale olin jõudnud farmi kohale. Plahvatus oli maha murdnud puid ja lõhkunud hooneid. Ka tara oli maas ja inimahvi tormasid paanikas džunglisse. Lendasin farmist üle ja nägin ainsa pilguga, et päästa pole midagi. Andes endast parima, võtsin kaks elukat kaenlasse ja viisin tagasi, laskusin lagendikule katusea hoone ees.

Mesak tantsin seal kahemeetrise kaikaga ringi ja üritas takistada viimaseid ahve ära jooksmast.

„Kas küla on terve?” küsis ta mult üle õla.

„Oma viga, et loomaaia Raoulile nii lähedale tegid.”

Viskasin püütud ahvi teiste sekka.

Eemal metsas ragises miski, keegi tõmbas tulesihi.

„Mina olin siin esimesena,” urises Mesak. „Ja see ei ole loomaaed.”

Ka teisest suunast kostis mingi prahvatus ja tõusvad leegid. Mehed maandusid igas küljes.

„Kurat võtaks selliseid abilisi!”

Meie mandumine oli niigi hirmunud loomadele viimaseks piisaks, ootamatult söötsid nad millestki hoolimata edasi. Korruga olime Mesakiga mõlemad selili maas, käpad trampisid meist üle ja siis olid nad läinud. Minul polnud sest suuremat, kui porine jalajälj keset kiivriklaasi, ent Mesakit tasus vaadata ja meelde jätta, kui ta end porist üles ajas.

„Loo neile intellekt, tee neile elamine, ole isa ja ema eest – ja nemad kõnnivad sust üle!” Mesak pörutas põgenejate teel paar puud pilbasteks, mis mõistagi ainult hoogu lisis ja üritas mitmehääle hirmumise saatel, ka ise kõveralt muiates, silmi sopast puhtaks pühkida.

„Püüame kinni?” uurisin, kui jälle häält teha suutsin. „On neil jälitusseadmed sees?”

„Kõigil ei ole,” vandus Mesak, ta oli end veetünni alla sättinud ja üritas pesta. „Ja enne tuleb tarad parandada, kui ma ei taha laialiaetud kätega siin igaveseks hernehirmutiseks ees seista. Te kuradid kustutage parem see tuli ära. Doc, kuidas Cordesiga on?”

„Mul on lõikuspidu,” teatas küsitu. „Aastate vältel eimidagi, ja nüüd kaks ohvrit.”

„Sinu ohvrit.”

Ja siis kostis kõrgeima prioriteedi kutsung.

„Meile on külalisi!”

Mehed tardusid, siis kehtasid õlgu, ka mina olin hämmastunud.

„Tulekust teatatakse, aga miks häirekanalil?”

„Te peate seda nägema – milline figuur, millised rinnad – oehhh!!!”

Vaatasime üksteisele sekundi otsa, siis startisin maksimaalkiirendusel, nähes veel silmanurgast, kuidas Mesak skafandrit võtma tormab, lākastades tolmutpilves, mille meie mootorid üles keerutasid.

Eeter oli korruga täis kilkeid ja hõikeid, registreerus ka üks uus kutsung.

„Noh, mis te siin seisate sellise moega, nagu ma peksin kohe hakkama striptiisi tegema?”

Naise hääl oli pisut väsimusest kähe, ent muidu meeldiv sensuaalne bariton.

Uus huilgamislaine.

„Kurat, mehed, häbenege.” See oli Monica pisut solvunud hääl.

„Ma saan muidugi aru, et te neljakesi teete kõik, mis suudate, ent isegi mõõndustega ei saa öelda, et meie seksuaalelu eriti täisväärtuslik oleks,” õiendas keegi vastu.

„Sinul kindlasti mitte. Nii purjus nad enamasti ei ole.”

„Kuule, kuidas need ahvi ikka intelligentseks läksid?”

Ja samas vaimus edasi. Kuna olin oma tehnikat paremini hoidnud ja häälestanud, kui enamik teisi, sain karja ees paraja edumaa.

Laskusin nii kiiresti, kui vähegi julgesin, riskimata konte murda, meie nõndanimetatud

tervituslõkke platsile. Sattusin just hetkeks, kui äsja lõhangust (ja teisest universiumist) väljaroninud naine skafandrit maha ajas.

„Kutid, ongi striptiis.”

„Ooo-bööö.”

Näha oli, et ta tunneb end natuke abitult. Lükkasin kiivri kuklasse ja astusin lähemale.

„Olen Oz van Gild, neljanda ekspeditsiooni kommodor. Need veidrad kahejalgsed on... nojah, läbisegi kõigist neljast ekspeditsioonist. Ja neid tuleb veel.” Osutasin skafandrimootoritest ulguvale taevale.

„Stella-Al'Derredas. Viienda ekspeditsiooni leegionäär.” Ta kõhkles.

„Kood 789-258-658-489?” aitasin teda ise.

„124-348-672-132, RTSDZX...”

Ta ohkas, kui lõpetasime.

„Olete kõik siin?”

„Peaaegu. Tähendab, siia jõudnud on kõik, niipalju, kui kontrollida suudame. Mõnede pole see asi istunud sel määral, et nad on end tapnud, mõnede puhul ei tea, kas tegemist on olnud õnnetuse või tahtlikkusega. Mitu aastat on möödunud neljandast ekspeditsioonist?”

Ta silmadesse tekkis huvi.

„Kolmkümmend kuus. Ja teil?”

„Kaks. Zkaar, Mandar, ka kuulsite?”

„Sööda kohe arvutisse,” kostis lähemale trügiva Zkaari hääl kommutaatorist.

„Te peate meile andeks andma. Selle karja peale on meil neli naist, nii et kogu lugupidamise juures nende vastu – me vajame vaheldust.”

Uus huilgamiste laine – jäärakust ronis välja veel üks naine.

„Zirda?”

„Stella, hei. Kena sind näha. Kui sa kolme päeva eest kadusid...”

„Ma olen siin olnud viisteist minutit. Lisaks muule jamale on siin tegemist mingite ajamoonutustega,” ohkas Stella. „Hea uudis on see, et me saame siin populaarseks.” Ta osutas keeled ripakil vahtivale karjale.

Kisa kaljudel tõusis orgastiliste kõrgusteni.

„Veel kaks!”

„Meie õnnepäevad,” pistsin vahele. „Oli teil naisi rohkem või on see kõik?”

„Peaaegu ainult naised ongi,” märkis Zirda kibedalt. „Keegi ajusurnu teaduste akadeemiast raalis välja, et feminiinne alge peaks ehk paremini tolle inimeste neelaja probleemiga hakkama saama.” Eemal hüples Zkaar tulijate ümber ja küsitle neid tulekuuagade üle, siis tormas minu juurde.

„Kommodor, parem kuuluta välja üldhäire. Kontiiniumineksusel võib käigustik kokku variseda...”

Ma tean, universium võib ka olemast lakata, aga sinna ei saa me midagi parata,” lisas ta kiiresti, nähes, et tahan vaielda. „Pealegi värinaid on iga tuleku puhul tunda, seekord muide eriti tugevasti, aga aegruumi koes ei ole me muutusi täheldanud. Kõik B-baasi, ja bussiliin käima, on minu ettepanek.”

Noogutasin aeglaselt, siis võtsin häirekanalil sidet.

„Kommodorid, kuulsite? Teeme?”

Mõned nõustuvad möhratused.

„OK, üldhäire, evakuatsioon, transport. Liigutage!”

Vaatasin ringi.

„Olgu, need, kes olid esimesed, jäävad siia. Maailm on karm, vajan ainult kümmet. Teised, võtke need äsjaleitud aarded kaasa, ajage need veidrad masinavärgid, mida bussideks nimetate, käima, ja kaduge siit!”

Üks mees ronis kurust välja, vaatas seltskonda hindavalt, siis pöördus minu poole. Tema järel tuli kuus naist.

„Oz? Viienda ekspeditsiooni kommodor Held Hanguist.” Ta vaatas veelkord lahkuvat seltskonda ja viipas oma inimestele. „Laevas tundsin ma end nagu haaremi omanik, siin, nagu bordelli direktor.

Kas olete kogu aeg siin passinud?”

„Ei, sündmuste tempo kiireneb. Ruuteksponentsiaalselt muide.”

„Seda ma kartsin, meie ajataju ei klappinud,” pomises ta, kuulates poole kõrvaga, kuidas Zkaar talle oma teooriat seletab.

„On teil neid veel?”

Ta osutas bussile, mis enamiku seltskonnaga üle nõrvaku hõljus, vaikselt kõrgust kogudes.

„Kümmekond.”

„Te vajate neid,” teatas ta süngelt, olles olukorda seedinud. „Kuigi ma soovitaks enamiku koos reisijatega õhku lasta. Ei olnud võimalik takistada palverännakut. Arvasime, et meil on kolm aastat edumaad, aga...” ta pöördus Zkaari poole.

„Saad sa öelda, palju meil tegelikult on?”

„Täpselt mitte enne, kui olen teie kellade signaalid arvutisse sisestanud. Aga – Mandar, mis ütled?”

„Peast... .. Oi vördjalik maailm! Kahest minutist kahe tunnini, kui 99%-lise tõenäosusega arvestada.”

„Palverändurid?” küsisin halba aimates.

Kurust vooris nüüd inimesi nagu turismigruppe vaatamisväärsuste juures tähistatud rajal.

Held noogutas.

Tal ei olnud vaja midagi lisada, sest peale viimaste hämmastunud, vaiksete ja ettevaatlike, kuid tõsiste, usaldusväärsete ja korraliku varustusega leegionääride tulekut ei kulunud poolt minutitki, kui veerel seisid kummalistes rüüdes kapsastunud kogud.

Nad langesid põvili ja suudlesid mulda, kiskudes skafandreid seljast.

„Jumal, sa oled meid juhtinud tõotatud maale! Kiidetud olgu sinu nimi, sinu riik tulgu, sinu tahe...”

„Kas kogu see padikond on selline rämps?”

„Otsutades nende järgi, kes selleks ajaks koos olid, kui meie ära tulime, pole sa veel midagi näinud.”

Heldi sõnadest õhkuv malanhoolne lootusetus pani mu oigama.

Kättega vehkiv tegelane selgitas mulle midagi tükk aega, enne kui taipas, et ma ei kuule teda. Ta harutas skafandri lahti selliste liigutustega, et mul oli viimasest kahju.

„Tere, minu nimi on Ungeer Loon Loond. Hästi, see ei näe välja küll päris selline, nagu ma ootasin, end kindlasti on see üks ütlemata hea maailm. Vaadake, kuigi mind metropoli poliitilised ringkonnad viimasel ajal ei tunnista, suudan ma kindlasti aidata teil hästi toimiv ühiskond üles ehitada ja reguleerida suhted partnersivilisatsioonidega. Kas te ütleksite mulle, kes on siin juht ja kuidas ma linna pääsen?”

Osutasin vaikides bussi poole, andes kommutaatori kaudu karmi käsu tegelase vaimset seisukontrollida.

„Kas kuidagi oleks võimalik mu pagas kätte saada?” küsis tegelane üle õla, sellal kui kutid ta üsna hoolimatult üle juba tõusva parda sisse toppisid.

Vaatasin Heldi poole, viimane langetas pilgu, kuigi me mõlemad teadsime, et ega tema selles süüdi pole.

Kahes reas astusid vaikides eemale kummalist ringikujulist embleemi kandvad kogud, moodustasid isekeskiski ringi ja hakkasid laulma, heites aeg-ajalt vihaseid pilke põlvitajate poole.

„Kas te kontiiniumi vektoreid olete mõõtnud?”

Noormehe näol oli haiglane entusiasm, tema käest hoidis kinni, taipasin, mitte teismelisena välja nägev, vaid tõesti verinoor plika. Saatsin nad käeviipega Zkaari juurde.

Kahekümne sekundi pärast kuulsin plika nuttu.

„Ma tahan koju!”

„Ise sa toppisid end minuga kaasa!”

„Jah, aga ma lootsin, et sa saad kuulsaks, pealegi oli mu kasuisast kõrini...” hääled kadusid bussi suunas.

Üks tegelane startis skafandirmootorite unnates ja kadus kaugusse.

„See on autist-anarhist, rohkem me teda ei näe. Loodetavasti,” seletas keegi inimestest. „Istus kogu

aeg nina nurgas ja vaikis. Närvidele käivad sihukesed. Kas see on tõsi, et jumal räägib siin läbi iga elava suu?"

Minu vastust saab kvalifitseerida ainult raskekujuliseks jumalateotuseks, sellal kui ta suunava jalahoobiga bussi poole läkitasin.

Sõnelus, ja enne kui aru sain, tulistas ka Held.

Buss kiirustas minema, mehed hiilisid lähemale, uurides, kas peale kolme hambuni relvastatud kuju tuleb veel teisi tulistamishimulisi, aga käsi üleval hoides tuli ainult tavalisi väärandeid.

„Revolutsioonilised kommunistid,“ mühatas Held jalaga tuhas sobrades.

Selline sürrealistlik taevavärvade plagiat jätkus kaks tundi, meie rahvaarv kasvas kümnekordseks, siis ei tulnud kümne sekundi jooksul kedagi ja siis värises maa.

Enne, kui kukkuda jõudsin, tõstsid skafandri mootorid mu õhku, ent kõik jäi vaikseks. Vaatasin ringi ja pilk jäi pidama Zkaari näol. See oli kirjaldamatust valust ja vihast viltu, silmad tumenenud, huuled valged.

„Mis on?"

„Need... need sitapead, rämps, kõnts, saast. Olendid, kelle olemasolugi on kuritegu. Ma imestasin, miks selles maailmas on nii palju lootusetut umbset vördjalikkust, nii palju nõmedat, sihitut halba, niipalju hingetut kurjust. Miks kogu areng on kohati nagu ajukäabuse jõhker nali. Meie jaoks viimased läbijad mõjutavad maatriksit eelmistest rohkem. Vastus sõidab seal." Ma ei ole teda kunagi varem nutmas näinud.

*

Pühkisin näolt verd ja ajasin end püsti.

„Oled sa terve?" Raoul seisis suitsevat raketiseadet käes hoides eemal tunnelisuul.

Katsusin omaluud-liikmed üle.

„Suhteliselt." "

„Mis nad mõtlesid?" ta libistas käe üle aastaid tagasi mateeriamuunduri plahvatusel saadud armide, uurides purustatud laipu teeveerel.

Kehitasin õlgu.

„Nad olid hirmul ja lootusetud. Midagi nad ei mõelnud. Miks sa leekurit ei kasutanud?"

„Neil oli detektor. Tõmbasin kõik hüperenergiaseadmed maha." "

„Aa. Gamma Kaks, tule meile järele," ütlesin kommunikaatorisse.

„Mis sa naerad?" küsis nüüd Raoul, kes oma seadmeid aktiveeris.

„Äh, laste hääl." "

„Need on tal jälle juhtruumis? Kurat, ma ei saa ikka sellest üle, kui nad tekkima hakkasid. Tead, mul ei ole kunagi lapsi olnud, nii et see pisike kummaline minunägu olend on... nojah. On sul lapsi olnud?"

„Jah, väga ammu." "

Raoul vaatas mind pikalt.

„Vana sõber, ma tean, et sa ei taha sellest rääkida ja ma ei ole sul seljas trampinud kõigi nende aastasadade jooksul, mis ma sind tunnen, ent meie maailm on muutunud ja vanad tabud ei kehti. Sa oled meist oma igivanade kogemustega üks kogenumaid. Me lahkume sellele planeedilt tõenäoliselt igaveseks. Ehk jätkaks mõned kompleksid maha?"

Muigasid.

„Ei suutnud ma neid jätta eelmisse universiumisse... Olgu, korjame koli kokku." "

„Mis sa nendega nii kaua rääkisid?"

„Ma selgitasin neile, et isegi praegu viiksime nad mõnda asundusse, või mistahes sobivale planeedile, mis ei asu siinses galaktikas. Et nad võivad kas pundis teistega tugipunktide loomisel abiks olla, koos meiega elu levitamisel abiks olla, või lihtsalt oma asjadega tegelda." "

„Mis nad vastasid? Miks nad tulla ei tahtnud?"

„Usklikud... Ma olen alati arvanud, et see on vaimuhaigus. Nad tahtsid vormida seda ilma oma

ideede kandjaks. Nad nägid seda omal viisil. Nad ei allu otsusele ja kõik. Kogu see jutt, et see maailm tuleb omapead jätta...”

„Kogu aeg sama möla, ainult erinevas soustis – neil on terve universium mängida, läinud mujale.”
Ta mõtles natuke.

„See on vist tõesti ainult religiooniga seletatav tajuhäire – jumal on andnud neile just selle maailma ja vaidlus lõppeb.”

„Ja nüüd on nad tuhk.” See oli Ronald luugiveerelt.

„Palju?”

„Neli.”

„Jeah.” Ta hõikas kommunikaatorisse.

„Raadiovaikuse lõpp, kõik on käes.”

„Ongi nii? Poisid on tubli tööd teinud.” Ka Raouli hääles oli rõõmus kergendus.

„Te ei usuks, aga see autist-anarhist saadi kätte Kuult.”

„Ta läks skafandrimootoriga Kuule?”

„Võimalik ju. See võttis tal ilmselt nädalaid aega, aga kui ta täpselt arvutas, jõudis kohale.”

Viskasime koli sisse ja küsisin, „Centaure, kas kaevan arvuti sisse?”

„Arvan, et võib,” tuli vastus.

„Paljud on läinud?” tundis Raoul huvi.

Ronald heitis käega radari poole.

„Enamik on startinud. Naised alustasid ka meie laeval stardiprotseduure. Centaure oma meestega jääb veel valvesse juhuks, kui me oleme valeti lugenud, ja siis on ainult robotid järgi. Ja ainult viis kommodori jäävad teadma Maa asukohta, siia galaktikasse ei jää kedagi.”

„Jah, nii me kokku leppisime,” pomisesin.

„Mandari punt läheb kohe hüperruumi,” ütles Raoul radarit vaadates.

„Kas me kohtume kunagi?” Ronaldi küsimus oli nii retooriline, et keegi me ei vaevunud vastama. Pärast viiesekundilist vaikust tegi ta seda ise.

„Noh, me hakkame regulaarselt külastama Seitset Asundust. Loodame et need lollakad, kelle sina maha panime, suudavad ökosüsteeme käigus-elus hoida. Kurat, ma kahtlen siamaale, kas selle kolmekümne päraprotsendi geneetiline materjal oli ikka seda väärt, et kaasa võtta... Asundusi ei saanud rohkem olla, kuna viimase laevaga saabunud tegelased ei ole nagu meie, et kolme paariga alustades suudavad kultuuri luua. Kuigi ma oleks eelistanud suuremat punkti. Nojah, aga siis suudaksime vähematele planeetidele elu levitada...”

„Sa lihtsalt ei suuda kujutleda, et enne, kui lisaks oma lastele paljundame kaasavõetud genomaterjali, on sul ainult kolme naise vahel valida.”

„Äh.”

Eemal kerkis tolmusammas.

„Nii, nüüd ei ole pinnal enam midagi peale Raouli käpardlikkuse tunnismärkide. Mis su kolakast siis saab?”

Nüüd oli Raouli kord õlgu kehitada.

„Jääb siia mu ebaõnnestunud katse igaveseks monumendiks. Tervest Saturni ühest satelliidist jäi ainult rõngakujuline prahiriba järele, kui üritasime sarnast käksi olematusse tagasi saata. Ta on pseudostabiilne. Kui kontiinium ta sünkroniseerib, peaks ta ühel päeval lihtsalt kaduma – plops. Selleks kulub küll mõned miljonid aastad, nii et kui need Cortesi juurest ärajooksnud pärdikud ühel päeval tõesti tsivilisatiooni loovad, on neil võib-olla vähe imestamisainet. Aga selle aja peale peaks ta igal juhul nii degradeerunud olema, et isegi kui nad selle näiteks antimateriaga õhivad, ei juhtu suuremat midagi.”

„Läksime, siin pole enam midagi. Mis sa seal veel nõiud?” Ronald oli laeva õhku tõstnud, Maa vajuks allapoole.

„Sünkroniseerin infot, ta hakkab ju üritama kontakti võtta, kui kohalikele tekib seadmeid, mis on võimelised digitaalinfort vastu võtma. Arvutil pole vahevöös midagi häda, küll ta meie teated sobivasse vormi valab. Ta on veel paar minutit kättesaadav, kontrollin.”

„Miks sa seda viimasel minutil pead tegema?”

„Ah, see on ammu tehtud, lihtsalt igaks juhuks vaatasin, et sinna midagi liigset ei jäänud... Kurat, mu päeviku koopia!...”